

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Caput XXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

1253. ætatis suæ 60. canonizatur ab *Alexandro IV.* ad diem 12. Mensis Augusti.

S. Catharina Bononiensis. solemnissimè canonizata à regnante summo Pontifice *Clemente XI.* die 22. Maji. 1712. quam Solemnitatem ego ipse cum stupore vidi Romæ.

BEATIFICATÆ.

B. Coleta. Nata Corbejæ in Picardia anno 1380. restituit Ordinem Regulari Observantia. Moritur Gandavi in Flandria 1447. chorizatur à nonnullis Pontificibus, totique Ordini per omnem mundum, ac præsertim Regno Galliarum ab *Urbano VIII.* pro Beata exponitur ad diem 6. Martii. 1626.

B. Salomea. Boleslai Pudici, Poloniae Regis Soror: Uxor Colomanni Hungariae Regis. Mortuo Rege Coniuge suo, rigido S. Claræ Instituto se addixit. 1255. Suscitavit mortuos ad vitam. *Innocentius XI.* anniversarium ejus diem sub ritu duplici celebrari indulfit.

De aliis Imperatricibus, & Reginis; quæ in Ordine S. Claræ cum sanctitatis fama obiêrunt, & circa quarum vitam ob varia miracula Processus inquisitionis est institutus. *videri potest sup. c. 8. & fusius Fort. Huber. in Hist. Prolog. & Menol. S. Franc. §. 4. fol. mihi 242.*

CAPUT XXXVIII.

Series Sanctorum Canonizatorum, & Beatificatorum ex III. Ordine S. FRANCISCI de Pœnitentia ex I. Classe.

CXLVIII. *S. Brigitta* Suecica Princeps, & Vidua, tertio Ordini S. Franc. primitus inserta; deinde proprii sui Ordinis sub Habitu cinericeo Fundatrix. Moritur 1373. canonizatur à *Bonifacio IX.* anno 1391. ad diem 23. Julii.

S. Carolus Borromæus. S. R. E. Cardinalis, & totius Ordinis apud Sedem Apostolicam Protector. Moritur Mediolani anno 1584. canonizatur à *Paulo V.* anno 1610. ad diem 4. Novemb. ita *Menolog. in Hist. prolog. fol. mihi 239.* Sed ego non invenio, quòd Tertiatius fuerit.

S. Conradus de Placentia. Moritur in Sicilia 1351. chorizatur à *Leone X. & Paulo III.* Pro sancto solemnizatur ab *Urbano VIII.* 1625. ad diem 19. Februarii.

S. Elisabetha, Landgravina Thuringia. Nascitur in Hungaria 1207. moritur Erfurti. 1231. canonizatur à *Gregorio IX.* anno 1235. ad diem 19. Novemb.

S. Elisabetha, Regina Portugallia nascitur 1336. chorizatur à *Leone X. & Paulo IV.* canonizatur ab *Urbano VIII.* anno 1625. ad diem 4. Julii.

S. Elzearius, Sobrani & Atriani Comes. nascitur 1284. moritur. 1323. canonizatur ab *Urbano V.* anno 1369. ad diem 27. mensis Septembris.

S. Ferdinandus Rex Castellæ à Clemente X. Sanctorum catalogo adscribitur anno 1675. ad diem 30. Maji.

S. Francisca de Pontiano Romana. Fuit quondam Tertii Ord. de Pœn. sed postea Ordinis S. Benedicti. Moritur 1440. chorizatur à *Paulo V.* anno 1608. & ab *Urbano VIII.* pro tota Ecclesia. 1632. ad diem 9. Martii. *Vid. Firm. Seraph. P. Hermannii Born ad dictum diem 9. Martii.*

S. Franciscus de Paula. Ordinis Minimorum Fundator. post 91. vitæ annos moritur Turonis in Gallia anno 1507. canonizatur à *Leone X.* anno 1519. & à *Sixto V.* inseritur Romano Breviario 2. April. *Menol. Franc.* annumerat illum III. Ordini in prolog. 240. & distinctius ad diem 2. April. fol. mihi 819.

S. Ignatius de Loyola. Fundator celeberrimæ per orbem Societatis JESU, volunt

volunt aliqui, Sanctum hunc sub Regula tertia S. Francisci tanquam fundamento ædificium suæ sanctitatis cepisse. Bulla Canonizationis ejus refert: illum ex Monte Serrato asperâ veste indutum, chordâ ad lumbos cinctum, cum baculo descendisse. Chorda hæc specialiter propria est Filiis S. FRANCISCI, ejusdemque Ordinis distinctio. Et revera in Ecclesia Matris Dei, Montis Serrati, Confessario suo Ordinis Franciscani generalem omnium peccatorum suorum confessionem fecit; ubi & deposito gladio, armisque relictis ad asperam Mantelâ specum se contulit, ibique ad tempus (primo Tertiariorum more, quorum vestem susceperat) delitescens, ignotus permansit, editâ postmodum ad manus Confessarii sui Franciscani Professione. Et librum illum mirabilem Exercitiorum Spiritualium composuit. Ita recens Auctor ab ordinariis librorum censoribus approbatus, Bruxellis, & Coloniae impressus 1712. canonizatur à Gregorio XV. ad diem 31. Julii.

S. Ivo. Presbyter nascitur in Britannia Atmorica 1258. moritur 1303 canonizatur à Clemente VI. anno 1347. ad diem 19. Maji. propter translationem corporis ejus autem Festum celebratur. die 27. Octobris.

S. Ludovicus Rex Galliaë nascitur 1215. moritur 1270. canonizatur à Bonifacio VIII. anno 1279. ad diem 25. Augusti.

S. Margarita. de Cortona moritur anno 1297. chorizatur à Leone X. & Gregorio XV. solemnizatur ab Urbano VIII. ad diem 23. Februarii.

S. Rochus. moritur in Monte Pessulano 1327. solemnizatur à variis Pontificibus, declaratur ab Urbano VIII. Patronus contra Pestem. ad diem 16. Augusti.

S. Rosa. Viterb. moritur 1251. solemnizatur ab Innocentio IV. Alexandro IV. &

Calixto 3. chorizatur pro toto Ordine à Clemente X. ad diem 6. Martii. & 4. Septemb. ita Menol. Ord. ad 4. Sept. cujus pulcherrimum & incorruptum corpus vidi aliquoties Viterbii.

SERIES BEATIFICATORUM
ex II. Classe.

CXLIX. **B.** *Angela de Fulginio.* Vidua, Parentibus nobilibus orta, III. Ordinis S. Fran. Professâ multis privilegiis decorata; apparente, & suggerente sibi S. P. FRANCISCO, austeritates, infirmitates, & cruciatus intolerabiles sustinuit: ab Angelis S. Eucharistiâ refecta, per 12. annos continuos quotidie summo cum fervore Sacramentum Altaris sumpsit, eoque Pane cælesti solo vitam conservavit, miraculis & prodigiis clara. Cujus Festivitatem sub ritu dupl. maj. Innocentius XII. transtulit 1693. ad diem 30. Martii.

B. Angela. seu Angelina Corbara. Fulginii in Umbria. Virgo. ad Angelorum Societatem evolavit. 1435. Erat hæc ex Comitibus Corbariæ progenita, cum Sponso suo nobilissimo castitatem vovit, Angelorum colloquiis honorata, assumpto cum pedisequis suis Habitu III. Ordinis plurimas nobiles Puellas ad eundem Ordinem suo exemplo pertraxit, ita ut Ladislaus Rex Neapol. eam vivi-comburio devovendam statuerit; nisi carbones ardentes sine læsione ullâ gestati Regem absterruissent, Virgineum ejus corpus translatum, & conditum est in Ecclesia S. Franc. Anno 1452. 29. Maji. Parietes facelli, seu tumuli sui eminentis in omnium conspectu, toto die sanguineum sudorem emisserunt, eodem die, quo à Turcis nobilissimum Orbis Emporium [Constantinopolis] interceptum est. Corpus autem 17. annis incorruptum, & illæsum, postea translatum est super Altare; ubi perenni cultu colitur.

Vid. Menol. S. Franc. 25. Decemb. n. 10.

B. Clara de Monte Falco in Umbria obiit. 1308. Primitus fuit Tertiaria. Postmodum autem Regulam approbatam S. Augustini professâ est anno ætatis 25. In cujus corde post mortem inventa sunt Signa, & Mysteria Passionis Christi, cum 3, candidis globulis; quorum unus ponderavit tantum; quantum duo; & tres simul; quantum unus; & duo; quantum tres, ad denotandum unius Triados, & trinæ Monados Mysterium. *Innocentius XII.* ejus Officium sub ritu dupl. min. Auctoritate Apostolicâ celebrandum concessit toti Ordini de Obs. Corpus ejus pulcherrimum adhuc, & incorruptum [prout ego ipsemet discernibiliter vidi. 22. Julii. 1717. Româ ad Patriam redux] asservatur. & de ejus miraculis turgent *Annales. Vide Menol. Orb. Seraph. Artur. &c.*

B. Delphina. Aptæ in Phocensi Galliæ Provincia Virgo Tertiaria; genere, & miraculorum gloriâ illustrissima, Conjux S. Elzearii Comitis: cum quo castitatem in matrimonio servavit illibatam. Tumulata in Conventu Aptensi Fratrum Minorum. *Innocentius XII.* Festum ejus sub ritu dupl. maj. celebrari concessit 1693.

B. Humiliana. Vidua, Tertii Ordinis, obiit Florentiæ. Virtute abstinentiæ, patientiæ, & miraculis illustris, *V. Martyr. Francisc. 19. Maji.* celebratur in Ordine Fratrum Minorum sub ritu semidupl. ex concessione *Clementis XI.*

B. Ludovica Albertonia. Obiit Romæ, 1530. illustrissima Petri Matthæi de Albertonibus Filia. Sepulta est pro desiderio suo ad S. Franciscum trans Tyberim in insigni ac speciosâ Sepulturâ: quam D. Balthasar Paulutius de Albertonibus, Consularis Romanus, & opulentus, Cognatus ejus, novo & artificioso splendore adauxit, in venerationem suâ illustrissimæ Concivis. Hac die Cu-

ria Capitolina facit ferias, ac devotâ pompâ Sacellum consecratum visitat. *Clemens X.* Festum ejus 1671. ad diem 25. Novemb. sub ritu duplici à toto Ordine S. Francisci celebrari mandavit.

B. Lucius. (sive Luchefius) obiit 1242. 28. Aprilis. Miracula ejus post mortem plurima recensentur, & eventus gravissima, & audiri incomparabilia. Fuit hic primus Tertiarius à S. P. FRANCISCO assumptus. Modus ipsius quasi Canonizationis videtur etiam exoticus. Cùm enim Papa *Gregorius X.* in suo itinere Lugdunum versus, secus Podium Bonnilium veniret, vellētque sanctitatem ejus miraculo probare, jussit caput ejus in flammâ conjici incinerandum; sed statim illud è flammis profluit sine adustione. Et exinde concessa est Fratribus ampla facultas à Pontifice, caput illud in publicis Supplicationibus circumferendi, eodem obitus sui die cum Ecclesiasticâ commemoratione, *Innocentius XII.* die 27. Martii, 1694. concessit Festum ipsius ab Ordine Fratrum Minorum de Obs. sub ritu dupl. maj. celebrari ad diem 15. April.

B. Petrus Baptista Nangafaci in Japonia cum 5. Martyribus ex primo Ordine, & decem & septem ex Tertio pro Christo Martyr occumbit. De quibus Martyrolog. Francisc. Nangafaci in Japonia: BB. Martyrum, Petri Baptiste, Martini ab Ascensione, Francisci Blanci, Philippi à JESU, Gondisalvi Garziæ, & Francisci à S. Michaële I. Ordinis, Nec non Pauli, Gabrielis, Joannis, Thomæ, Francisci, Joachim, Michaëlis cum Filio suo Thoma, Bonaventuræ, Leonis, Matthiæ, Antonii, Ludovici, Pauli, Petri, Cosmæ, & Francisci III. Ordinis. Qui omnes pro Christi nomine vincula, carceres, ludibria, aliōsque cruciatus perpessi, tandem cruci affixi, & hastis transfossi sunt. *Summus Pontifex Urbanus VIII.* per Bullam Aposto-

Apostolicam, *Salvatoris & D. N. J. Christi.* &c. datam Romæ ad S. Mariam Maj. 14. Septemb. 1624. post legitimos Processus, illos declaravit veros Martyres, omnibusque Religiosis S. FRANCISCI, & Ecclesiasticis omnibus Diœcesis Molinensis Officium & Missam de iis recitandi ad diem 5. Febr. licentiam concessit.

B. *Viridiana* à Seraphico P. FRANCISCO 1224. ad Tertii Ordinis Institutum inter primas filias recepta fuit. Obiit sanctissime, erecto corpore, brachiis cancellatis, genuflexa. 1242. & [ut loquitur Martyr. Francisc.] dignis pœnitentiæ fructibus, & miraculorum gloriâ spectabilis. *Innocentius XII.* Officium ejus sub ritu dupl. maj. 1694. toti Ord. Fratrum Min. de Obl. recitari concessit.

Quodd si catalogum contexere vellem de aliis Beatis, sive per formalem Ecclesiæ ceremoniam, sive per Chorizationem, Perennizationem, sive per aliam viam summo Pontifici, & Ecclesiæ placitam? Turbam magnam, & ingentem valde numerum juxta sæculorum cursum producere deberem. Hinc Lectorem remitto ad *Menol. Franc. in Hist. prolog. §. 4.* de Beatis ex triplici Ordine S. Francisci, perenni, & immemoriali Cultu legitimatis. fol. mihi 244. & ad Firmam. Seraph. R. P. Herm. Born Colonia editum 1715. in quo ad singulos anni dies vitam alicujus Sanctæ; vel Beatæ ex III. Ordine refert. Ubi simul allegantur verba *Clementis VIII.* Nunquam scilicet fore laborum finem; si omnes, & singuli [qui virtutibus, miraculis, & sanctitate clari in S. FRANCISCI Instituto vixerunt] à Sede Apostolicâ Beatorum fastis inscribi deberent. Hoc tamen pro gloria Tertii Ordinis breviter allegandum duxi; quodd ex hoc Ordine Pœnitentium 6. alii sacri Ordines propullulaverint, prout authenticis argumentis clarè producit *Orbis Seraph. To. 2. lib. 13. c. 1.*

Primus Ordo seu Palmes ex Tertia Seraphica Vinea profiliens est Ordo Eremitarum S. Hieronymi; quem circa annum 1405. Ven. Servi Dei: Carolus de Monte Granario, & Gualterus Marsus Tertiarii, approbante *Gregorio XII.* erexerunt; unde & griseâ tunicâ more Franciscanorum induuntur, & chordâ (non quidem de canabe, sed coreo) cinguntur, calepodiis, seu ligneis calceis utuntur. Ab *Eugenio IV. Pio II. Paulo II.* provisionibus, & gratiis Ecclesiasticis donantur.

Secundus Ordo, Ursularum dictus à quadam Tertiariâ, Ven. famulâ Dei, B. Angela de Dissenzano, ex partibus Lombardiæ; inter Veronam & Brixiam oriunda, initium sumpsit. Hæc sæpius visa est à terra elevari, & JESU crucifixi amore succensa, Terram Sanctam, & Apostolorum limina visitavit, & demum Brixie cœpit cogitare de instituendo Sodalitio virginum, sub invocatione S. Ursulæ; quod dudum per Angelum ipsi in visione fuerat ostensum. S. Carolus Borromæus cum Episcopo Brixienti & Ferrariensi, obtinuit: ut approbaretur à *Gregorio XIII.* anno 1572. 24. Novemb. Deinde per Galliam mirè crevit hæc Sodalitas, cujus Constitutiones propriæ, Tertio S. FRANCISCI Instituto additæ, & postmodum à *Paulo III.* approbatæ sunt. Prospiciè primùm vivebant Ursulinæ in propriis quidem, sed amplioribus domibus, cum magno puellarum bono, civium exemplo, & solatio; donec Franciscus Gonzaga ex totius Ordinis S. Francisci Ministro Gen. Episcopus Mantuanus optimis legibus, hoc Institutum ad communem vitam translatum, communire voluerit. *Ita Orbis Seraph. Tom. 2. Lib. 12. c. 8.*

Tertius & Quartus Ordo initium duxerunt à S. Francisca Romana Vidua, & S. Brigitta, quarum altera novum Ordinem sub titulo S. Salvatoris, altera sub Regula S. Bene-

S. Benedicti fundavit. Utramque autem prius in III. Ordine S. Franc. de Pœn. Professionem emisisse, testantur *Arturus in Mart. Franc. ad diem 9. Martii. Bordon. in Chron. & Bullario trium Ordinum. Chron. Prov. Portugal. parte 1.* aliique non pauci apud eosdem. Et quidem de S. Francisca legitimus; eam primò sub P. Bartholomæi Minoritæ Confessarii sui [ex Conventu trans Tyberim] obedientia & directione omnia sua consilia promovisse. De S. Brigitta verò constat: quòd in contestationem prioris suæ Professionis sub Tertia Regula S. Francisci nodoso se fune cinxerit, & apud Moniales Franciscanas S. Laurentii in Panis Perina sepeliri elegerit.

Quintus Ordo. à Ven. Famula Dei (Maria Longa) originem trahit (Capucinarum) dictus. Hæc famula Dei ex Iberum solo oriunda, supremo Regni Neapolitani Cancellario in matrimonium data, quæ Divæ Virginis apprimis devota, ex Lauretana Peregrinatione, ad votum in infirmitate emissum persolvendum, susceptâ, Neapolim redux hospitale largis proventibus dotatum fundavit pro morbo incurabili laborantibus: cumque opes ejus tam copiosè affluerent; etiam Parthenonem Sanctimonialium in honorem B. Virginis (in Jerosolymis dictam construxit, Grandis stupor, & mira ædificatio mundum Neapolitanum pervaserunt; quando conspexit tam præcellentem, & perillustrem Dominam contemptis sæculi illecebris, humilem III. Ordinem de Pœn. assumere, religiosis suis Confororibus ut ancillam famulari, solemnem claustralis vitæ Professionem emittere, & ex *Pauli III.* Jussu suo noviter fundato Monasterio ut Abbatissam præesse. Neque in hoc perfectionis gradu sistebat Famula Dei, sed prioris Instituti sui Regulis paululum immutatis, cum suis Tertiariis Sanctimonialibus ad hoc ar-

denter anhelantibus, maxime verò S. Cajetano persuadente, Auctoritate Apostolicâ ad primam Regulam S. Claræ accuratè servandam, perpetuo se voto adstrinxit. Quia verò tunc temporis Neapoli nulla adhuc P. P. Reformatorum notitia, vel domicilium erat; præfatæ Moniales spiritali P. P. Capucinarum gubernio eadem Auctoritate sunt commissæ; quod occasionem & causam dedit Nomini Capucinarum, denominatione hac ad plures Italiæ & Germaniæ Conventus translata. Verùm cujuscunque tandem hæc Moniales directioni subsint, certè jure meritissimo Clarissarum, aut Coletanarum titulo gaudebunt. prout *Orb. Seraph. Tom. 2. Lib. 11. C. 10. n. 381.* apertè demonstrat.

Sextus Ordo. Insuper bellum, quod Seraphicus Pater tartareis potestatibus, Pœnitentiæ, Orationis, Prædicationis, aliisque spiritalibus exemplaris vitæ, & ædificationis armis indixerat, etiam materiali gladio per quosdam suos Filios (S. Joannem de Capistrano, B. Franciscum Ximenium, aliòsque permultos) summâ cum laude prosequi contendit; dum sacram militiam contra visibiles Dei, & S. Matris Ecclesiæ hostes suscitavit, conscripsit, armavit. Enim verò anno 1623. Ferdinandus Gonzaga Mantuæ Dux, præmissis in Conventu Ara-Cælitano [cum Carolo Nucernensium Duce, & Alphonso Comite Atamio Alemanno] Novitiatus inchoavit cum Franciscanis consilio, sen. et ipsos, fortunas, & arma sua in S. Rom. Ecclesiæ, & immaculatæ Conceptionis B. M. V. defensionem, ad Catholici nominis exaltationem, ad infidelium quorumcunque extirpationem, Deo omnipotenti consecrare decreverunt. Hunc Ordinem militarem Equitum Regularium approbavit *Urbanus VIII.*, & sub titulo immaculatæ Conceptionis (teste *Menol. Franc. fol. 331. in Hist. prolog.*) sub Regula S. FRANCISCI, sub protectione Archangeli Mi-

Michaëlis, & S. Basilii Episcopi Institutum confirmavit; eorumque publicam Professionem, anno 1624. 21. Jan. ad manus suas emissam suscepit. Eorum autem primaria & fundamentalis ratio fuit: ut nempe dicerentur Equites S. Militiæ Christianæ, sub Regula S. FRANCISCI, & sub Immaculatæ Conceptionis titulo; qui solemnī voto, & juramento se obligarent, in quavis occasione, terrâ marique contra quoscunque S. R. Ecclesiæ hostes decertare.

Sunt & alii religiosi Ordines, Status, & Conventus; qui vel à S. FRANCISCO tanquam fonte totaliter profluunt, vel saltem rivulos suos indè trahere dignoscuntur. Nam

Primò. S. Petrus de Alcantara, Franciscanus Discalceatus, Seraphicæ Virginis Theresiæ Confessarius; verbo, & exemplo, consilio, & factò, promisso & assistentiâ, zelosè & efficaciter adjuvit reformationem antiquissimi & celeberrimi Carmelitarum Ordinis.

Secundò. S. Franciscus de Paula, natiuitatem suam, educationem, primam Professionem, & inclyti Minimorum Ordinis institutionem Seraphico P. FRANCISCO debet & adscribit: in hoc præsertim eidem primatum cedens, quòd, dum ille suos Assedias [Minores] nuncupat: hic Minimos appellare non gravetur. Quidquid in hoc puncto invidiæ, livoris, odi, simultatis, aut iudicii disquirendum occurrit: aliorum studio, calamo, & iudicio decidendum relinquo. *At gubern. in Orb. Seraph: To. 2. L. 13. C. 4.*

Tertiò. S. Ludovicus IX. Galliarum Rex III. Ordinis S. Franc. Regulam professus ex laudatissimo Zelo Parisiis illarum Feminarum cœtum collegerat; quæ laboris impatientes, turpis lucri quæstu venalem pudicitiam exponere non erubescabant; iisdem domum quandam Palatio suo vicinam: quam Filiarum Dei domum, seu Cœnobium vocitabant: ædificari, iisque simul collectis, necessaria

Vinea Seraphica

ad victum, & vestitum, nil ultra postulanti- bus, suppeditari voluit; quo factò lupanar exspoliavit omnibus illis, quæ solius inopiæ titulo peccare consueverant: pro quibus in sancto Proposito conservandis sufficientes in Testamento reditus reliquit.

Quartò. Serenissima patiter & piissima Regina Sancia Tertiaria circa annum 1324. (P. Philippi Aquerii Confessoris sui consilio, & operâ) plures hujusmodi miserabilium personarum centurias, ad veram Pœnitentiam Neapoli perductas, duobus Monasteriis [nempe S. Mariæ Magdalenæ, & S. Mariæ Egyptiacæ] amplissimo proventu dotatis sub Fratrum Minorum regimine, Apostolicâ Auctoritate conclusit. Quæ Monasteria tamen successu temporis pro solis deputata sunt Virginibus Monialibus.

Quintò. Equites S. Sepulchri à gloriosissimis Christiani Nominis Ducibus (Balduino, & Godefrido) descendentes, purè à P. Guardiano Jerosolymitano creantur. Cinguntur gladio, & torque aureâ insigniuntur, suâque Nobilitate firmantur. Qui Equestris Ordo specialibus suis Constitutionibus regulatur.

Sextò. Ordo Ascensionis D. N. J. C. Regulam Fratrum Minorum sub invocatione S. FRANCISCI assumens; sed additis quibusdam Constitutionibus Habitum variando, novam quodammodo Religionem constituit. De qua maximè agit *Wading. Tom. 1. Annal.* ubi omnes Congregationes, (quæ in Ordine FF. Min. numerantur) clarè recenset.

Septimò. Ordini Equitum Militiæ Christi initium dedit P. Stephanus Minorita. ex Prov. Lusitan. Regis Dionysii Minister fidelissimus, Consiliarius, Confessarius. à *Clemente V.* creatus Episcopus Portuensis in Lusitania. Deinde ob suas eximias virtutes ab eodem Christi Vicario summè ecommendatus, ad Ecclesiæ Ulyssiponenfis Insulam assumptus. Cum is anno 1313. ad ipsum Clementem

Y

Regius

Regius Orator venisset pro Commendis Templariorum tunc extinctorum impetrandis; ex ejus consilio, novus Ordo, sub titulo: Equitum Militiæ Christi, institutus est à Rege Lusitaniæ; cum annexione Commendarum prædictarum & Confirmatione Apostolicâ Joannis XXII. additâ speciali Bullâ: *Cum bonorum bonorum. &c.* datâ. 14. Martii, 1319.

Qui plures Ordines, Congregationes, Confraternitates, piæque perpetuæ memoriæ Foundationes ex hac III. Seraphica Vineâ, tanquam tot novos palmites desiderat: consulat *Historica prolog. Menol. S. Franc. sub finem. §. 11.*

Quantùm ad Hierarchicam Dignitatem Personarum, à quibus Habitus Tertii Ordinis S. FRANCISCI assumptus est; nulla est in Statu Ecclesiastico Gradus Excellentia: quæ de eo, & de qua vicissim Tertius hic Seraphicus Ordo gloriari non possit.

Summi Pontifices ex III. Ordine S. FRANCISCI,

Ex summis Pontificibus Ordinem III.
S. Franc. de Poen. susceperunt.

CLI. **G**regorius IX. Erat hic oriundus de civitate Anagninæ, Hugolinus antea dictus. Tristerii de Comitibus Signinæ Filius, Episcopus Ostiensis, & Veliternus, Innocentii III. Nepos. Creatus Romæ, & coronatus ad S. Petrum 5. Kal. April. 1227. Creavit Cardinales 13. Chronica & Scriptores Ordinis ipsum mirè commendant de sanctitatis commercio, quod cum S. Francisco, ejusque Sociis & Fratribus perennavit, quorum Habitus ad excellentiores fines sæpius portavit, Apostolicam suam Dignitatem, suamque Majestatem sub paupere cucullo abscondit, Ss. FRANCISCUM, Antonium, & Elisabetham canonizavit, plurimâque præ-

stitit. Ob quæ meritò dicat Ordo Seraphicus, illum fuisse suum Pontificem. Vixit in Pontificatu Annos 14. Menses 5. dies 10. quibus Jus Canonicum suis Decretalibus clarissimè instruxit. Obiit Romæ 11. Kal. Septemb. 1241. Corpus ejus sepultum est in Basilica S. Petri. Ita *Lancellot. in Bullar. Chron. Rheinecc. in Biante. Sann. Fortun. Huber. fol. 211.*

Martinus IV. Sanctitatem suam beatâ morte, crebrisque miraculis ad Sepulchrum suum editis testatam fecit. Fuit is natione Galus, ex Brya, nobili Monpinciorum Familia originem trahens. S. R. E. Cardinalis, titulo S. Cæciliæ, Legatus Apostolicus in Gallia, quando ad summi Pontificatus apicem fuit evectus. Fuit autem vir optimus, & integerrimus, Ecclesiasticæ Auctoritatis Propugnator acerrimus, in ædificando magnificus, in Pauperes, & Nobiles calamitatibus oppressos munificentissimus. Quanti æstimaverit Ordinem Fratrum Minorum; non modò constat ex eo; quòd Generalibus & Provincialibus dederit auctoritatem, nomine S. R. Ecclesiæ instituendi Syndicos, sed etiam, quòd ante mortem Religioso Ordinis Habitu vestiri, & in eodem sepeliri voluerit, suumque corpus Assisium ad S. FRANCISCI Ecclesiam transferri mandaverit, relicto inter alios Jacobo Sabello Cardinale, Testamenti sui Executore. Qui dum ad summi Pontificatus honorem ascendit sub nomine Honorii III. etiam quoad hoc voluit ultimam Sancti Pontificis voluntatem impleri, scriptis Perusium litteris; nam ibidem obiêrat Martinus IV. anno 1285. Translationem hanc ægre tulerunt Perusini, nolentes sanctum corpus à se dimittere, sed in Cathedrali Ecclesia S. Laurentii apud se sepeliendum curaverunt; cumque post annos aliquot Templum repararetur: inventum est idem corpus omnino integrum, Habitusque Minoriticus, in quo sepultus erat, omnino il-

læsus. Rexit Ecclesiam Dei annis 4. Mense 1. Diebus 7. ad ejus tumulum multi infirmi, cæci, surdi, claudi, & muti desideratam sanitatem receperunt. Ita *Menol. S. Franc. ad diem 2. Martii. n. 1. & 2. Platina. F. Trithem. Gualt. Baron. Wading.*

Nicolaus III. Ordinem merè commendavit, qui gloriabatur se Patrem habuisse Matthæum Rubeum ex III. Ordine S. FRANCISCI. Fuit is Ordinis Protector, à Seraphico Patre prædictus futurus olim Pontifex, à S. Bonavent. postulatus in Protectorem. Factus Pontifex cum suspiriis & lachrymis subrogavit Cardinalem Nepotem suum, cæteris negotiis quodammodo divisis secedit Sorianum, ut explicationi Regulæ Fratrum Minorum plenius & exactius intendere valeat, eum in finem præcipuos Theologos & Juristas conscribens. Mentem verò S. Francisci ab ejusdem Sociis se didicisse professus ait: Regulam hanc esse quoddam compendium vitæ Christi, & Apostolorum ejus, ipsamque S. FRANCISCO à Christo Domino revelatam, expositionem suam corpori Juris inferri, & in scholis legi imperat, Regulam confirmat, affectum suum erga Ordinem mirabiliter explicat, scribens cum speciali affectu ad Capitulum Generale. *Vide Orb. Seraph. To. 1.*

Felix P. Amadæus. Dux Sabaudia, Fuit electus Papa dubius, vel potiùs Anti-Papa in Concilio Basileensi; sed præstitit obedientiam Nicolao V. Successori Eugenii, remansitque Cardinalis, & Legatus Papæ in Gallia. Et in senectute assumpsit Habitum Tertii Ord. de Pæn. pissimâ defunctus morte in Eremitorio, quod cum variis Nobilibus elegit. *Vide Chron. Ord. C. 61. L. 1. C. 58. L. 2. & Legenda vite Ss. C. 112.*

Innocentium XII. Summum Pontificem desiderasse Habitum III. Ordinis in Palatio Quirinali à P. Francisco Diaz tum temporis

in Ara Cæli Curia Commissario, & Regis Catholici Theologo, Regul. Observantia; ipse P. Diaz mihi jure-jurando adhuc vivens attestatus est.

Cardinales ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLII. **I**Nter Purpuratos S. R. E. Cardinales (qui tanto prosecuti sunt honore, & amore D. FRANCISCI Institutum; ut humilem ejus Habitum Pœnitentiæ, gloriosæ Purpuræ non tam æquaverint, quàm Statum hunc Tertii Ordinis de Pœnitentia assumendo prætulerint) jure meritissimo omnium primas sibi vendicat Eminentissimus D. Gabriel de Trejo. Cardinalis Presbyter; titulo S. Pancratii, & Archi-Episcopus Salernitanus, Hispanus, & germanus Frater Antonii de Trejo Episcopi Carthag. Quibus ambobus cum famosus P. Lucas Wadingus Ordinis Chronologus Opuscula S. Francisci à se edita dedicasset, inter alia scribit: id mihi, imò & universæ Regis Catholici Curia probavit nunquam sat laudanda, sed nec aliquando delenda Emin. Cardinalis pietas; qui, ut rubeum accepit Pileum; cinericeum superinduit in pleno Nobilium Confessu III. Ordinis Franciscani Habitum, quasi purpuream celsitudinem circumdari voluerit mortis memoriâ in tantæ Majestatis fastigio, & sub humili veste Pœnitentium legibus adstringi, ne tantæ gloriæ periculoso tumore posset efferrari. &c. Postea insigni Responsò 3. Julii. 1621. Zelum suum ardentissimum erga III. Ordinem S. FRANCISCI explicuit Tibure. Sicuti ad longum refertur *in prol. opus. S. Franc.* Egòque fragmentum ejusdem retuli in Præf. ad Lectorem. *Vide Menol. S. Franc. fol. mihi 31. n. 12.*

Ludovicus Ferdinandus Porto-Carero Cardinalis & Archi-Episcopus Toletanus; in

Sacello Portiunculæ accepit Habitum, & professus est Regulam III. Ordinis. Anno 1671.

Eminentissimus D. Caspar Borgias, ex Familia de Conti, Hispanus S. R. E. Cardinalis, professus est Regulam III. Ordinis. Vid. Menol. in hist. prolog. fol. mihi. 215.

Cardinalis Berullus. Fundator Congregationis Sacerdotum Oratorii in Gallia, fuit Tertii Ordinis S. Franc. juxta libellum, editum Colonia 1717.

Ferdinandus, Infans Hispaniæ, Belgii Gubernator. fuit Tertiarius Ordinis de Pœnitentia. Vide Menolog. l. c.

Christianus Augustus. Dux Saxoniz, de Familia Saxenseitz. Episcopus Raverin, & Præpositus Ecclesiæ Cathedralis Colon. adhuc in vivis degens, est III. Ordinis. Ita P. Matthias Keul, ad annum 1697.

Quantum ad alias Personas in Dignitate Ecclesiastica constitutas; si eas recensere vellem: vel benevoli Lectoris fatigarem oculos, vel rem prosecutione difficilem aggrederer; scilicet ob copiam, & multitudinem nimiam Tertiariorum in Ecclesiasticâ Dignitate constitutorum. In solo Legendario vitæ Ss. & BB. ex Tertio Ordine, impresso Bergami. anno 1648. Auctore P. Hieron. Cor. bon. Ordinis FF. Min. Reform. C. 21. & C. 213. & 214. inveniō D. Leonem Archi-Episcopum Mediolan. D. Gualterium Episcopum Trevicensem. D. Richardum Episcopum Alexandrinum fuisse Tertiarios, & obiisse cum fama Sanctitatis. B. Raymundum Episcopum Fossa-Brunensem S. Theologiæ Doctorem eloquentissimum assumpsisse Habitum III. Ordinis, & juxta Annales Ulyssipon inter Beatos recenseri. Quibus (ex Episcopis nostri ævi) annumerari potest.

Joseph Clemens. Elector Colon. Episcopus Leodiensis, & Hildesienfis ex Serenissima Ducum Bavarorum stirpe oriundus.

Quem assumpsisse Habitum III. Ordinis testatur P. Matthias Keul in libello, intitulo: *Sanctitas & Amplitudo III. Ordinis*. impresso Colonia. 1696.

Verum ut utar verbis *Bartholomæi Pisani* L. 1. *Frucl.* 8. *Conform.* 3. *parte princ.* Quia apud plebejos quosdam Dignitas Ecclesiastica, alias dignitates excedens, parvi penditur; referendum etiam est de Sæculi Principibus, qui Filii B. P. FRANCISCI sub humili Tertiariorum Habitu esse non sunt indignati.

Imperatores, & Reges ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLIII. Carolus IV. Boëmiæ Rex, & Imperator Romanorum, Romæ coronatus, assumpsit Habitum III. Ordinis. *Wading. ad annum Christi 1378. Tom. 4. n. 1. Felix Reinec. P. 3. L. 1. C. 4. Menol. ad diem 28. Februa.*

Joannes Brennus. Supremus exercitus Cæsarei Generalis. Fit Rex Jerosolymitanus, & Imperator Constantinop. assumit Habitum S. FRANCISCI per revelationem miraculosam, & moritur in Ordine cum fama sanctitatis. Ita *Thales Franciscanus P. Felicis Reinec. impressus 1650. c. 2. l. 1. fol. 27. Wading. ad annum 1240. n. 5. Menol. in prolog. fol. mihi 22.* Ubi diversos Reges, & Imperatores adducit, qui ante mortem Habitum S. Francisci assumpserunt, ex quibus paucos juxta ordinem alphabeticum delibasse sufficiat.

Aragoniz Regnum Sacratissimum. Rex Jacobus ante mortem Habitum tertii Ordinis assumpsit, & in eodem mortuus, sepultus Barcinone in Conventu,

Armeniz Regnum antiquissimum. Rex Joannes, qui tempore Generalatus S. Gonsalvi regnum tradens Nepoti suo Leoni, factus est Frater Minor

Ca-

Castellæ Regnum Catholicum. Rex Sani-
cius fuit Frater Minor ad tempus, & tandem
etiam ut Frater minor decessit. Rex Ferdi-
nandus ob devotionem ad S. FRANCIS-
CUM ante mortem Habitum tertii Ordinis
sumpsit, & in eo diem extremum clausit.

Cypri Regnum gloriosissimum. Rex Hen-
ricus; & vitâ & animo innocens Virgo: in
assumpto Habitu S. Francisci mortuus est.

Daniæ Regnum dedit Tertio Ordini Ja-
cobum Regio Sanguine oriundum; qui ob
tumulus Lutheranorum discessit ad Regem
Hispaniæ; à quo benevolè exceptus, missus
est ad Indias Orientales, ubi plurimùm labo-
ravit in vinea Domini, & sanctè obiit anno
1535. Ita Menolog. Ordin. ad diem 29.
Octob.

Galliæ Regnum Christianissimum Ordini
S. Francisci dedit ultra 30. Reges, qui in
Francia Habitum S. Francisci devotè suscep-
erunt. Ex quibus Rex Robertus cum uxore
Sanciâ Regina Habitum, S. Francisci assump-
sit. S. Ludovicus nullo contradicente inter
Fratres Tertii Ordinis numeratur, Ecclesiâ
etiam illud verificante.

Portu-Galliæ Regnum insignissimum tres
Reges numerat cucullo absconditos, vide-
licet: Regem Alphonsum, Regem Petrum,
& Regem Ferdinandum. Qui omnes ante
mortem à Ministris Provinciæ S. Jacobi, Or-
dinis Franciscani Habitum assumentes, in
eodem devotè obierunt.

Siciliæ Regnum seu Trinaciæ Regnum
augustissimum. Rex Fridericus Habitum
Minoriticum per Ministrum Siciliæ voluit in-
duere, nec ab hoc Proposito Procerum suo-
rum argumentis [ut Regiæ Majestati suæ in-
decoro] potuit ullatenus dimoveri; sed in
ipso decessit, & sepultus est Messanæ in Con-
ventu S. Francisci.

De Hispanica Orbis novi, & veteris Mo-
narchia nemo inficiari poterit, quin (post-

quam hæc per Filiam & Hæredem Joannam
Philippi I. Austriaci Conjugem translata est
ad Austriacos Principes Hispanos) simul
etiam quasi mos profitendi Tertium Ordi-
nem S. FRANCISCI apud hujus Regii Sangu-
inis Personas translatus, & inductus sit.
Siquidem in uno Sæculo sex Reges, & Regi-
nas fuisse membra III. Ordinis asserit, P.
Diaz in dedicatione sui Directorii Trium
Ordinum; ad Regiam Communitatem Fra-
trum & Sororum Tert. in Regali Curia
Matritensi.

Philippus III. Hisp. Rex Habitum III.
Ordinis suscepit ex manibus R. P. Benigni
à Genova totius Ord. Fratrum Minorum
Ministri Generalis.

Philippus IV. Hisp. & Indiarum Rex,
prædictorum Regnorum Hæres, & Succes-
sor; Exemplum Patris sui, Conjugis, &
Sororis suæ (de quibus infra) secutus Ter-
tio Ordini se adscripsit, præfente R. P. Jo-
anne Baptistâ à Camp. Ministro Generali to-
tius Ordinis.

Carolus II. Hispan. & Ind. Rex Genito-
ris sui insitens vestigiis, Regulam III. Ordi-
nis professus est anno 1685. 26. Decemb.

Sed & plura Capita diademate cincta ex-
hibet suspicienda Tertius Ordo S. P. N.
FRANCISCI, de Pœnitentia dictus:

Belias Rex Hungariæ, S. Elisabethæ ger-
manus Frater ex III. Ordine moritur. 1269.
10. Martii.

Carolus II. Rex Siciliæ, Pater S. Ludovi-
ci Episcopi Tolosani, professus est III. Or-
dinem S. Francisci; & cum fama sanctitatis
obiit 1313. 6. Decemb.

Henricus Rex Daciæ sanctè obiit in Peru-
sia 1415. 13. Martii. postquam III. Ordi-
nem professus, vitam miraculosam egit,
cum Regni totius stupore.

Robertus. Rex Sicilia & Jerusalem, Prin-
ceps singularis justitiæ, fuit membrum III.

Ordinis, mortuus Neapoli. 1342. 9. Aug. Sepultus ibidem cum Habitu, in Conventu à se ædificato; condito: *Conventus Corporis Christi*. Ubi habetur Sepultura Regia. Hic Robertus fuit Sermanus Frater S. Ludovici Episcopi, & obtinuit à Sultano pro FF. Minoribus Ss. Sepulchrum Salvatoris D. N. J. C. Montem Sion, Betlehem, ubi natus est Christus, vallem Josaphat, ubi est mortua Mater Dei. *Quæ omnia attestantur summi Pontifices; specialiter autem Clemens V. & ejus Successores.*

Horum IV. Regum vitam fusè videre licet in Legendario vitæ sanctorum, & Beatorum ex III. Ordine, impresso Bergami idioma Italico. 1648. *Auctore R. P. Hieron. Comboni Ord. FF. Min. Reform. Ss. Dom. nostri Urbani VIII. Pœnitentiario in Basilica Lateran.* Qui singula exactè probat ex Chronicis, & Arbore Religionis.

Adjungi potest Dux Jacobus Rex Majoricæ, cujus meminit *Bernardinus de Bustis C. 14. & Menolog. 1. m. Martii*. Et Rex Jacobus. Quem adducit *S. Joannes Capistranus. C. 1.*

Duces, & Principes ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLIV. **A**lbertus IV. Archi-Dux Austriae, Hierosolymis creatur Eques S. Sepulchri à Guardiano Terræ Sanctæ. Et per ipsum obtenta est à summâ Sede Confirmatio potestatis creandi auratos Equites, olim à Carolo Magno, & Godefrido Bullionio, Superiori Montis Sion concessa. *Wading. ad annum 1342.* Hic Albertus vocatus fuit mundi miraculum. Ita. *Thales Franciscan. p. 3. fol. m. 162.*

Joannes Austriacus Caroli II. Hispan. & Ind. Regis Frater, recusatâ Insulâ Archi-Episcopali assumpsit Habitum III. Ordinis de

Pœnitentia. Jubeor hic [*inquit P. Fortun. Huber.*] calamum retrahere; quando accuratissimus *P. Felix Rheineccius* [in suis *Sapientibus, Solone & Thalete*] per extensum inducit variam Imperatorum, & Regum, maximè autem ex Serenissimâ Archi-Ducali Domo Austriacâ prodeuntium inclinationem, quâ humilem S. FRANCISCI Ordinem suis beneficiis, favoribus, & gratis prosequi dignantur, eundemque potentissimâ suâ protectione fovent, cumulant, fulciunt, promovent, extendunt, amplificant, & honorant.

Albertus V. Archi-Dux Austriae, Romanorum Imperator coronatus, summè æstimavit Ordinem S. Francisci, suamque teneram affectionem ostendit erga B. Jacobum à Marchia. Patris sui vestigia secutus est Filius ejus Ladislaus Hungariæ, & Boëmæ Rex, qui summo affectu prosecutus est S. Joannem à Capistrano. De quo *P. Felix Rheinec. in suo Thalete Francisc. 1650. p. 3.*

Fridericus IV. Romanorum Imperator ad annum 1450. totis conabatur viribus pro suo in Seraphicum Ordinem affectu S. Joannem Capistran. Virum Dei celebratissimum, tubis & buccinis conclamatum Germano Imperio inferre, ut illud suâ sanctitate, doctrinâ, & miraculis illustraret.

Ferdinandus II. Archi-Dux Austriae, non solâ florentissimæ cujusdam Provinciæ Tyrolensis erectione, & Oenoponti in Ecclesiâ Aulicâ P. P. Franciscanorum, argenteæ (in honorem Deiparæ sinè maculâ conceptæ Virginis) Capellæ foundatione contentus erat; sed insuper candidâ mente aliquoties assererat Ordinem S. FRANCISCI esse medullam Orbis Christiani.

Carolus IV. tantus ille hostium Domitor, & Legum Imperialium Fundator, non tantum non accepta quædam sanitatum, ac victoriarum beneficia, Franciscano Ordini

in acceptis retulit : sed (ut alibi jam dictum est) etiam III. Ordinem publicâ professione, & Habitûs gestatione exornavit.

Leopoldus Archi-Dux insignia quædam præstabat Ordini præfato emolumenta, sed vel maxima devotionis argumenta erga S. Paschalem Baylon; cujus meritis & intercessione à lethali & desperatâ infirmitate miraculosè est liberatus, *Ita Menolog. ad diem 28. Februar.*

Et generaliter : tota serenissima Domus Hapsburgica promovit [in hodiernum usque diem] decorem, splendorem, & æstimationem Trium Ordinum S. FRANCISCI.

Serenissimus [modernus feliciter Regens] Magnus Dux Hetruriæ Cosmus III. summâ cum pietate, & humili ædificationis exemplo Habitum III. Ordinis suscepit anno 1685. 19. Decemb. à totius Ordinis Gen. Ministro, Petro Marino Sormani à Mediolano, ex Guard. Hieros. & S. Officii Consult. Franciscus Dux Britannia minoris, seu Armorica publicè & solemniter accepit Habitum III. Ordinis. Obiit 13. Septemb. 1478. *Ita Legend. & Chron. Ord.*

B. Robertus de Mala Testa. Dux & Princeps Ariminensis. Cujus sancta & miraculis plena vita legitur in *Legend. P. Comb. C. 119.*

Carolus Philippus Princeps de Rumbenpre in Belgio.

Alexius Princeps de Nafsau Ecclesiæ Metropolit. Colon. & Cathedralis Leodiensis Canonicus.

Franciscus Baptista de Capua. Princeps de Caspoli. ita *P. Keul. Min. in libello edito Colonia de III. Ordine.*

Principum scenam claudat meo tempore sepultus Romæ anno 1712. Julius ex vetustissima Sabellorum stirpe, Albani & Venafri S. R. I. Princeps Marforum castri Sabelli Dux Chinchioni & Celani Comes, & Mar-

chio S. Martini. &c. S. R. E. Marschallus Comitii Pontificii custos perpetuus, inter Hispaniarum Magnates aurei Velleris Eques : ultimus Hæres stemmatis antiquissimi; ex quo cælum ipsum desumpsisse dicitur sanctos 12. quos inter S. Alexius ignotus in ædibus paternis latitans mendicus; Ecclesia Catholica Pontifices 6. quorum unus Honorius III. Regulam S. Francisci confirmavit. Ut tacitus præteream S. R. E. Cardinales, aliisque Prælatos quàm plurimos, qui ex domo hac Sabellorum antiquissimâ prodièrunt. Hic tamen Heros tot paternarum gloriarum scriptus quasi ex asse Hæres, omnes Familiae splendores, omnes stirpis illustrissimæ, & sanguinis honores, meritis Seraphici P. FRANCISCI confusus, cinereo Tertii Ordinis Habitu contegere, secumque sepelire voluit Romæ in Templo Ara-Cælitano s. Martii. 1712. vixit annis 86.

Comites & Primarii Nobiles. Sive Equites ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLV. S. Elzearius. Comes Arriani.

B. Albertus de Monte Acuto à S. P. Francisco Habitum III. Ordinis suscepit, qui & tunicam, in qua S. Pater Stigmata Salvatoris à Seraphino sibi impressa acceperat, ab eodem Seraphico Patre, de monte Alverniæ stigmatibus insignito descendente, donatam accepit. *Ita Menol. S. Franc. ad 29. Novemb. n. 9.*

B. Franciscus Cataneus. Comes Clunensis nobilissimus, conditus Comes de Chusi, dono dedit S. FRANCISCO montem Alverniæ, in quo postmodum suscepto Habitu III. Ordinis, vitam Eremiticam duxit, & sanctè ibidem obiit. *Vide Monol. Ordin. ad diem 15. Novemb. & Legend. C. 159.*

B, Or-

B. Orlandus Comes de Chiufi fuit Tertiarius, & S. Patri admodum familiaris. *Vid. Legend. vita Sanct. C. 30.*

B. Carolus, Comes de Monte Granello. Fuit III. Ordinis, & sanctè obiit 1402. *Ita Legend. vita Sanct. ad diem 24. Novemb. C. 103.*

B. Tariatius. Comes de Petramata. Sanctâ memoria celebrandus. *Vide Menolog. Ord. ad diem 11. April. n. 9.*

Sunt & alii plurimi Comites S. R. I. in Germania. De quibus agit P. *Keul in suis Quæst. de III. Ord. Sufficiant pauci sequentes.*

Carolus Franciscus de Bourgoigne. Comes de Wachen.

Franciscus Comes de Erps.

Franciscus Georgius. Comes de Manderscheid Blanckenheim. Comes de Mallura. Unicus superstes Hæres paternorum bonorum. sepultus Romæ in Ara Cæli. 6. Martii.

1713. publicèque in Habitu Tertiarii expositus.

S. Conradus, Jex perillustri Familia Confaloneria.

S. Rochus. ex generosa Progenie de Cruce.

Franciscus Philippus de Meleun. Marchio de Risbourg.

Franciscus de Moncada. Marchio de Aytone.

Antonius de Soniga. Marchio de Mirabelle.

Franciscus de Gaure. Marchio de Mala Spina.

Omittendo plures, & innumeros: postremo loco pono, Perillustrem D. Theodorum de Westerholt. D. Hæreditarium in Lembeck, Coppel, Embre, Lage, &c. Cujus memoria, ob innumera beneficia Provinciæ matri meæ Saxonix S. Crucis collata, nunquam ibidem emoriatur,

Plures hujusmodi Regio claros Sanguine Duces, Principes, Marchiones, liberos Barones, passim notos, & adhuc viventes in partibus Germaniæ ulterius in scenam dare, sub Habitu cinericeo cum chorda servientes Deo [cui omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet secretum] detegere, modestia vetat, & taciturnitas.

Sufficiat de eo audire Joannem Caramuel Abbatem Ordinis S. Benedicti, & Episcopum Campaniæ, qui in Laudes III. Ordinis sic excurrit, dicens P. 8. *Theol. Regul.* Florentissimus est hic III. Ordo S. FRANCISCI; multos enim Reges, & Principes in hac vita formavit, & purificatos Cælo dedit. Institutus divinitus, ne quis serviendi Deo, & vivendi in Ordine commoditate careret. Habet Regulam securam, & suavem, quam quis possit domi suæ servare, & sinè matrimonialis Statûs aut injuriâ, aut carentiâ,

*Imperatrices & Reginae
ex tertio Ordine*

S. FRANCISCI.

CLVI. **B.** Elisabeth. Imperatrix Romanorum, Vidua. III. Ordinem assumpsit, eundemque suâ sanctitate & Nobilitate illustravit Fuit uxor Caroli IV. Imperatoris Germ. miraculis clara. *Menol. 18. Julii Legend. C. 215. Rheinec. p. 3. Thaletis Francisc. fol. mihi 100. citans Bzovium ad annum 1378.* Wadingus scribit hanc Imperatricem Romanorum coronatam fuisse Boëmiæ Reginam, & in summo felicitatis apice constitutam (scilicet eodem tempore: quo à Filio suo Wenceslao electo Cæsare, & ab altero Filio Sigismundo Electore Brandeburgico, aliisque Principibus maximis honorabatur) spretis honoribus amplissimis, humilem Tertiariam pauperis Francisci Filiam vivere & mori voluisse.

B. Jo-

B. Joanna Imperatrix Græcorum, & Constantinopoleos fuit vestita post mortem Mariti Habitu III. Ordinis. Ita Menol. ultimo die Decemb. Legend. vita Sanct. C. 58. Thales Francisc. p. 3. pag. mihi 330.

Elisabetha. Conjux Matthiæ Imperatoris V. prol. octav. in fine apud Fortun. Huber. fol. 227.

Leonora Gonzaga. Imperatrix. Conjux Ferdinandi III. Caroli, Ducis Mantuani Filia.

Maria Theresia. Conjux Ludovici XIV. Galliarum Regis.

Maria Anna Neoburgica. Conjux Caroli II. Hispan. Regis.

Maria Anna Josepha. Soror Leopoldi I. Conjux Joan. Wilhelmi Electoris Palatini. De quibus V. Matth. Keul. in libello suo Colonia edito 1698.

Eleonora Imperatrix, Vidua Leopoldi I. piæ memoriæ quondam Conjux; Mater Caroli III. Rom. Imperatoris, & ejusdem nominis VI. Hispan. & Ind. Regis, actualiter adhuc vivens, Habitum III. Ordinis suscepit 1685. in Festo Portiunculæ ex manibus R. P. Petri Sormani à Mediolano. Ministri Gen. totius Ordinis. Viennæ in Sacello Aulico.

B. Blanca. Mater S. Ludovici Regis Franciæ, & Filia Regis Castellæ III. Ordinem suscepit. Vid. Menol. 3. Novemb. Legend. vita Sanct. C. 21.

Bianca. Regina Catalauniæ.

Blanca. Regina Siciliæ.

Maria Regina Aragoniæ. Ita Menol. Ord. ad diem 23. Martii. Legend. C. 88.

Elisabetha præclarissima Regina Hungariæ, Soror Poloniæ Regis Casimiri, Mater Ludovici Hung. & Polon. Regis. Regni Poloniæ bis Gubernatrix. III. Ordini S. FRANCISCI se addixit. Menol. 30. Decemb. obiit Budæ. 1381.

B. Constantia Neptis Friderici Imperatoris
Vinea Seraphica

& Conjux Petri Regis Aragoniæ numeratur inter Beatas III. Ordinis. Ut etiam B. Cygna. Germana Soror S. Elisabethæ. Ita Legend. C. 215.

Catharina. Serenissima & piissima Regina Bosniæ accepit Habitum III. Ordinis Romæ; sepulta in Ecclesia Ara-Cælitana, ante altare majus sub petrâ marmoreâ bene ornata ex Mandato Sixti IV. 1458.

B. Constantia. Regina Castiliæ, Filia S. Elisabethæ Regine Portugalliæ obiit in Habitu III. Ordinis, ut legitur in vita S. Elisabethæ Regine Portug.

Joanna Regina Neapolitana III. Ordinem assumpsit, & heroïcis virtutibus eundem condecoravit. Vide Menolog. ad diem 12. Febr. n. 9.

B. Maria. Regina Hungariæ, Conjux Regis Beliæ, fuit Tertiaria. Ita Legend. vita Ss. fol. mihi. 198.

B. Maria. Regina Boëmiæ fuit III. Ordinis. Menolog. ad diem 31. Decemb.

B. Maria. Regina Aragoniæ fuit Tertiaria. Legend. vita Ss. C. 88.

B. Sancia. Regina, Conjux Roberti Regis Siciliæ 1343. post mortem Mariti Regis accepit Neapoli Habitum III. Ordinis; ubi construi fecit IV. Conventus pro FF. Minoribus, & in Terra Sancta Conventum Montis Sion propriis sumptibus; ubi obiit. 1345. 20. Julii & sepulta est in Regio sepulchro. Ita Chron. Ord. S. Arbor. Relig. C. 71. L. 7. Capit. 49.

Elisabeth. Regina Hispaniarum, Uxor Philippi IV.

Maria. Serenissima Princeps. ejusdem Philippi IV. germana Soror.

Catharina Regina Angliæ.

Agnes. Filia Regis Galliæ.

Isabella. Caroli IV. laudatissima Conjux.

Aloysia. Francisca. Joannis IV. Portugalliæ Regis Conjux cum D. Marito suo.

Elisabetha. Maximiliani II. Filia, & Regina Galliæ.

Z

Joan-

Joanna Caroli V. Filia
 Maria. Maximiliani II. Romanorum Imperatoris Conjux.

Maria. Ferdinandi III. Rom. Imp. Uxor.
 III. Ordinem sunt professæ. *Ita Menolog. ultimo Decemb. Orb. Seraph. To. 2. Burven. in Coroll. Rhein. in Thalete.*

Scenam tot serenissimarum coronatarum Personarum claudat serenissima Regina Poloniæ Eleonora. Nata Archi-Ducissa Austriæ Soror Leopoldi I. Roman. Imperatoris, postmodum ex Regina Poloniæ Vidua, Conjux Ducis Lotharingiæ Caroli V. quæ anno 1685. 19. Octob. à Ministro Generali totius Ordinis Viennæ Habitum III. Ordinis devotissimè suscepit. Quod piissimum Conjugis suæ exemplum secutus est serenissimus Dux Carolus, ejus Maritus.

Alias Personas sublimes ex devoto femineo sexu, sanguine & virtute clarissimas [quæ non horruerunt, imò maximo sibi honori duxerunt, esse, & nominari in cinereo Pœnitentiæ vestimento, tam pauperis Francisci, quàm ditissimorum Regum, & Imperatorum Filiæ] in medium producere nimia multitudo non permittit. *Vid. Hist. prol. ad Menol. S. Franc. fol. 226.*

Filiæ Imperatorum, Ducum & Principum ex III. Ordine

S. FRANCISCI,

CLVII. **C**oronidem imponant operi Illustrissimæ & Excellentissimæ Personæ quæ ob famam sanctitatis inter Beatas Tertiarias numerantur.

B. Catharina. Ducissa de Milano. obiit cum fama sanctitatis. *Vid Legend. C. 4.*

B. Lauda. Ducissa serenissima ex III. Ordine maximis fulsit virtutum & Meritorum excellentijs. *Ita, Menol. 30. Martii. n. 9.*

B. Angelina. Comitissa de Civitella; accepto Habitu III. Ordinis, permultis fuit illustrata miraculis. Sepulchrum ejus sudavit sanguine, & corpus ejus maximâ cum veneratione, quasi adhuc integrum translatum est ad Ecclesiam Fratrum Minorum in Fulgin. *Ita Legend. vita Ss. C. 8.*

B. Angelina. Comitissa de Carbara. III. Ordinis S. Franc. ob crebra miracula colitur à populo. *Legend. C. 34.*

B. Anna de Cruce. Comitissa de Feria. Dicta de Ponce.

B. Beatrix Comitissa, Sepulta Mediolani, in Conventu S. Angeli; ubi & corpus ejus devotè colitur. Uti habetur in vita. *Legend. C. 143.*

B. Beatrix. Soror S. Claræ.

Tertium Ordinem S. FRANCISCI de Pœnitentia pariter illustraverunt [ait *Fortun. Huber. n. 10.*] Sanctitate & Nobilitate excellentes.

Elisabetha de Messina.

Elisabetha. Romanorum Imperatrix Augustissima.

Francisca de Urbino. Francisca de Contera. Francisca de Britannia.

Gabriela de Nurgia.

Quæ omnes ac singulæ per sanctam & exemplarem vitæ conversationem, promerentur esse inscriptæ libro viventium. *Ita Gonzaga. Arb. Ord.*

B. Coleta. Filia Rudolphi Imperatoris.

B. Delphina. Comitissa, Virgo, & Sponsa S. Elzearii. Quæ accepto Habitu III. Ordinis, juxta consilium F. Philippi Anquerii Franciscani, votum illibatæ castitatis in Matrimonio servavit, & sanctè obiit *ita Legend. C. 15.*

Domina Eleonora Simearelli Cajetani Ducissa de Sermoneta. Electa Ministra Tertiariarum anno 1669. Romæ in Ecclesia Ara-Cælitana.

Ex-

Excellentissima Domina. Anna Maria Ludovisi. Principissa de Piombino. Electa in Ministram; & Præfectam Romæ in Ara-Cæli, adscripta III. Ordini. 1646. Illustrissima Ducissa Domina Olympia Caffarelli. Adscripta III. Ordini. 1670. anno 1715. adscripta III. Ordini, in Ecclesia Mariæ Angelorum Romæ Domina Principissa, Grillo Pamfilii. & 1716. fecit Professionem 31. Decembris ad manus P. Laurentii de S. Laurentio Vice-Commis. Gen. FF. Min. de Obs. in Capella Crucifixi. Romæ. Ita desumpti ex Catalogo recentiori Tertiariarum in Ara-Cæli,

Similes magni nominis Personæ in Germania plures reperiuntur, quæ III. Ordini de Pœn. pariter nomen dederunt. Inter quas:

Maria Eugenia electa & confirmata Principissa Eltenfis, & Abbatissa Vredensis. Nata Comitissa de Manderscheid Blanckenheim.

Hedwigis Christina Gertrudis, Abbatissa Capituli Freckenhorstenfis. Nata de Korff ex Sutthausen. Aliæque quàm plurimæ.

Sed faveat benevolus Lector, ut manum submoveam operi, & de Personis eju modi (quæ III. Ordini de Pœn. incorporatæ vitam sanctam, beatam, ac exemplarem duxerunt, & ducunt) longiorem sermonem texere superseadam. Turba enim hæc nimis magna est, quam dinumerare nemo potest. In solo & unico Legendario toties citato invenio 281. Sanctos, & Sanctas, Famulos & Famulas Dei ex III. Ordine de Pœn. desumptas ex *Chron. FF. Min. S. Francisci ex Chronologia Reverendissimi & Illustrissimi Domini Francisci Gonzaga, quondam Min. Gen. totius Ordinis, postmodum Episcopi Mantuani. Ex Catalogo R. P. F. Antonii Silis. Min. Gen. Religiosorum III. Ord. Ex Annalibus Seraph. Relig. P. Lucae Wading. de*

Obs. S. Officii Consult. tum temporis Romæ. Ex Martyrolog. Francisc. A. R. P. Ariuri Rothomag. ejusd. Ord. Ex Legend. vita Sanctorum ac Beatorum III. Ord. sedulo & fideliter extractorum. Ex A. A. approbatis per P. Hieron. Combon. Salodicensem, Prædicatorem, & Theologum FF. Min. de Obs. Reform. Prov. Brescia, Pœnitentiarium Ss. D. N. Urbani VIII. in Basil. Lateran. Roma collectis. Reverendissimo & Illustrissimo Domino D. Ludovico Grimani Episcopi Bergami dedicatum, & ibidem Bergami approbatum & impressum.

In hoc tamen tam magno Sanctorum & Sanctarum, Beatorum ac Beatarum, ex triplici S. P. FRANCISCI Ordine, decantato, at nusquam satis decantando numero, observanda semper est omnibus FF. Minoribus [quos in sola humilitate Franciscanâ, & in Cruce Domini nostri JESU Christi gloriari oportet] doctrina, & cautela Seraphici Doctoris S. Bonaventuræ. Nam paulò post inchoatos Ordines Sanctorum Patrum, Apostolici DOMINICI, & Seraphici Patriarchæ FRANCISCI suaviter & feliciter inter utriusque Ordinis Religiosos suboriebatur contentio: utra scilicet Religio sanctitate, & perfectione in Ecclesia Dei Romano-Catholicâ magis eminere conaretur? an Fratrum Prædicatorum? an verò Fratrum Minorum? Ad occurrendum tam sanctæ controversiæ B. B. Patres, Humbertus Ordinis Fratrum Prædicatorum Magister Generalis, & Joannes de Parma Ordinis Fratrum Minorum Minister Generalis; seriò de instauranda pace, & stabiliendâ utrimque seu fraternâ concordia, seu concordia fraternitate tractaverunt Mediolani anno 1255. Indè communi omnium utriusque Ordinis Religiosorum nomine, ad suæ Professionis Sectatores respectivè expediendo epistolam encyclicam; quæ iterum renovata, & pu-

blicata est anno 1265. quando S. Bonaventura electus est in Generalem Ministrum totius Seraphici Ordinis, in qua quidem epistola contenta leguntur sequentia:

Cavendum est: ne quis nostrum sic Sanctos suos, sic Statum suum imprudenter extollat, ut in aliorum depressionem laus talis taliter fieri videatur. Hæc, inquam, cavere, & ab omnibus caveri, summè avemus. Sub qua cautela scribo: tantum invaluit Ordinis Seraphici sanctitas in æstimatione S. Dominici, ut S. P. Franciscum summo semper affectu sit prosecutus, & sequaces Alumnos ejus maximè semper dilexerit. Hinc in affectus sui contestationem, Comitibus Generalibus, & Provincialibus Fratrum Minorum sapius interfuit; & signatim Anno 1219. Assisii cum 7. Sociis perfectionem ejusdem Ordinis summè demiratus est.

Deinde refert B. Leo, eodem tempore Socius Seraphici Patris, ocularis ac præfens omnium testis; quod bini iidem Patriarchæ quàm plurima ad animarum salutem, & Christianæ Fidei nitorem, atque augmentum pertinentia, inter se persæpe contulerint, & de institutis suis Ordinibus confidentiùs egerint, tandemque S. Dominicus adjecerit: charissime Frater; pro magnâ meâ tecum necessitudine, præcordiali erga Filios, Confratresque tuos dilectione, & pacis, fraternitatisque, tuos inter & meos stabilimento, averem; ambos nos, nostrósque sub unâ ea-

démque Religione supremo Deo militare; ut [quos amoris fraterni, & affectus paritas in Deo conjunxit] Religionis, & vitæ disparitas non dissolvat, separétque.

Cui pro innatâ sibi humilitate respondit Seraphicus Patriarcha FRANCISCUS: Amanissime Frater; totum hoc divina voluntas fecit, & ordinavit, diversas nobis inspirando Religiones; ut per Ordinis utriusque differentiam, & Præceptorum diversitatem (scilicet per rigorem, & lenitatem) humanæ infirmitati melius consuleretur; ita ut (qui ob unius rigorem, ad Apostolicæ Perfectionis imitationem pertingere reformidat (per lenitatem alterius ab eadem perfectionis semitâ non retrahatur.

Demum Seraphicus Pater amicâ suâ humilitate, sanctâque importunitate ita B. Dominicum vicit, & convicit; ut nodoso fune suo eundem etiam præcinxerit. Quod amoris Franciscani cingulum (ut indissolubilis Fraternitatis Symbolum) sanctus Vir sub vestibus exterioribus semper gestavit. *Vid. Menol. Ord. de Serie Sanctorum, & Beatorum, in Hist. prolog. fol. mihi 206.* Hinc nemo sibi præjudicio ducat, aut sinistro notet oculo; si ingens Sanctorum & Beatorum numerus ex triplici Ordine S. FRANCISCI allegatus sit; in quo sic laudetur Deus, Sanctus Sanctorum: ut nulli alteri sua gloria particularis, splendor, aut integritas minuat, aut auferatur.

FINIS

Primæ Partis.

VIA